

ÅRSBERETNING

2015/2016

OXFAM
IBIS

HURRA 50

ÅR

I efteråret 2016 fylder vores organisation et halvt århundrede. Det har vi selvfølgelig tænkt os at fejre!

JUBILÆUM: Torsdag 3. november 2016 fejrer vi jubilæet med manér. Oxfam Internationals direktør Winnie Byanyima kommer til København, og udenrigsminister Kristian Jensen har også meldt sin ankomst. Vi håber, at rigtig mange medlemmer, støttemedlemmer og andre venner af huset vil møde op og være med til at fejre Oxfam IBIS. Sæt kryds i kalenderen med det samme – du kan finde mere information om tid og sted på www.oxfamibis.dk/jubilaeum.

GENERALFORSAMLING: Lørdag 8. oktober 2016 klokken 13-18 afholder vi den årlige generalforsamling i foreningen – indskrivningen begynder klokken 12. Det foregår i Oxfam IBIS' lokaler på Vesterbrogade 2B i København. Alle ordinære medlemmer har stemmeret. Find dagsordenen på www.oxfamibis.dk/generalforsamling.

INDHOLD

Et ambivalent år / 4
Oxfam / 6

Guatemala / 9
Nicaragua / 10
Bolivia / 11
Ghana / 12
Mozambique / 13
Liberia / 14
Burkina Faso / 15
Sierra Leone / 16
Sydsudan / 17

De frivillige / 18
CSR-samarbejder / 20
Digitale kampagner / 22
The Tax Dialogue / 24
Hele Verden i Skole / 25
De regionale programmer / 26
Beretning / 28
Regnskab / 30

William Vest-Lillesøe

REDAKTION

Redaktør: Rikke Hovn Poulsen,
rhp@oxfamibis.dk
Ansvarshavende chefredaktør:
Annelie Abildgaard, aa@oxfamibis.dk
Layout: Peter Waldorph
Korrektur: Marie Lauritzen
Forsidefoto: William Vest-Lillesøe
Tekster: Bertil Suadicani, Bjarke
Lindemann Jepsen, Frida Lassen,
William Vest-Lillesøe, Line Bechmann,
Rebecca Grüner Epstein
Tryk: CS Grafisk A/S

Oplag: 10.000
© OXFAM IBIS 2016
ISSN: 1901-9211

Oxfam IBIS
Vesterbrogade 2B
1620 København V
Tlf. 35 35 87 88

www.oxfamibis.dk
[Facebook.com/oxfamibis](https://facebook.com/oxfamibis)
[Twitter.com/oxfamibis](https://twitter.com/oxfamibis)
[Instagram.com/oxfamibis](https://instagram.com/oxfamibis)

OM OS

Oxfam IBIS er det danske medlem af en global bevægelse af mennesker, der ikke vil finde sig i fattigdom – for fattigdom er skabt af mennesker, og mennesker kan også udrydde den. Vi hjælper børn og voksne til en bedre fremtid gennem uddannelse, så de kan bekæmpe fattigdom i deres eget liv og være med til at skabe bedre samfund. Vi redder liv, når katastrofen rammer, og hjælper de ramte med at komme stærkere tilbage. Sammen

tager vi fat på de store uretfærdigheder, der holder folk fast i fattigdom, som ulighed, diskrimination og klimaforandringer. Og vi stopper ikke, før ingen vokser op og lever et liv i fattigdom. Vær med!

ET AMBIVALENT

Jeg bliver både forpustet og imponeret, når jeg kigger tilbage på Oxfam IBIS' aktiviteter i året, der gik. På den ene side var det et dramatisk og på mange måder trist år med store udfordringer fra omgivelserne. Men heldigvis kunne vi på trods af de svære vilkår også levere en række flotte resultater, som vi kun kan være stolte af – dem vender jeg tilbage til.

Årets værste begivenhed var for mig beskæringen af ulandsbistanden i Danmark, der tvang os til at skære dramatisk ned på aktiviteter og medarbejdere. Det ramte indsatser og resultater både ude og hjemme. Det, jeg er særlig ked af, er de uddannelsesprojekter, vi måtte opgive at starte – og de børn og unge, der kommer til at mangle det skub fremad i livet, som en kvalitetsuddannelse ville have givet dem.

Det er beskæmmende, at vi som et af verdens rigeste lande finder det formålstjenligt at reducere Danmarks indsats for en bedre verden med mere end 3,5 milliarder kroner. Det kræver ikke den store fantasi at forestille sig, hvad der kunne have været udrettet for de penge. Og det kan mærkes, når et beløb på størrelse med 30 Danmarks Indsamlinger bliver skåret væk – hvert år. Det giver ingen mening at påstå andet.

Flygtningekrisen fylder mig dagligt med bekymring. I foråret gav den anledning til, at vi gik i brechen for, at flygtningebørn i det mindste skal have en uddannelse. En tilværelse på flugt er ikke noget, der bare lige går over, så vi er nødt til at sikre, at børnene i det mindste får en uddannelse, der kan ruste dem til det liv, de engang skal være voksne i. De skal ikke straffes dobbelt.

Store afsløringer af skatteflerier i Lux Leaks og Panama Papers afslørede enorme problemer med at få alle til at bidrage til samfundsøkonomien på en fair og gennemsigtig måde. Og senest faldt Sydsudan – verdens nyeste land – tilbage i borgerkrig og kaos. Det betyder store lidelser for almindelige mennesker og stop for vigtige uddannelses-

projekter, der var i fuld gang med at skabe håb og muligheder blandt børn og unge.

LYS I MØRKET

På trods af udfordringerne var det alligevel et år, hvor vi blev stærkere end nogensinde. Vi meldte os nemlig ind i Oxfam. Nu er vi Oxfam IBIS, og dermed er vi en del af en global bevægelse af mennesker, der ikke finder sig i fattigdom. Det giver os mulighed for at bekæmpe fattigdom og ulighed i mere end 90 lande over hele verden. Det giver håb og mod på at kæmpe videre.

Et af de helt store højdepunkter for mig var, da jeg i marts underskrev den endelige aftale om optagelsen i Oxfam. Det var et stort øjeblik og kulminationen på flere års grundige overvejelser og vigtige debatter. Det foregik samme sted – på universitetet i Oxford – hvor Oxfam for 75 år siden blev oprettet, hvilket selvfølgelig gav lidt ekstra til følelsen af at mærke historiens vingesus.

Igen i år var Oxfam IBIS' frivillige en stor kilde til inspiration for mig. De viste handlekraft og vilje til at nå ud til flere mennesker med debat og konkrete handlemuligheder. For eksempel bakkede de op om vores kampagne for at få flygtningebørn i skole med underskriftindsamling og crowdfundede busreklamer. Og de producerede en skøn lille video, der bragte historien om vores navneskift til Oxfam IBIS ud til en masse danskere på de sociale medier.

Jeg glæder mig til den globale kamp i det kommende år i Oxfam IBIS. Det bliver spændende at se, hvad vi kan udrette sammen med partnere, frivillige, medlemmer – og alle de andre Oxfams. Jeg er overbevist om, at vi sammen kan gøre en kæmpe indsats i kampen mod fattigdom og ulighed.

Mette Müller

METTE MÜLLER

Forkvinde, Oxfam IBIS

William Vest-Lillesøe

SAMMEN KAN VI UDRYDDE FATTIGDOM

I foråret blev IBIS officielt til Oxfam IBIS. Det gjorde vi, fordi fattigdom er et globalt problem, som vi skal udrydde i et globalt fællesskab. Det giver kæmpestore muligheder – vær med!

VI ER OXFAM – SAMMEN!

Oxfam er en global bevægelse af mennesker, der ikke vil finde sig i fattigdom – for fattigdom er skabt af mennesker, og mennesker kan også udrydde den.

Vi er helt almindelige mennesker: illdsjæle, skolelærere, studerende, kokke-elever, politiske eksperter, mineaktivister, kakaobønder, kvinderetsforkæmpere, vandingeniører, forældre, fundraisere, udviklingsfolk, kampagnefolk, oprindelige folk og mange flere.

Vi tror på den magt, som mennesker har, når vi arbejder sammen for en retfærdig og lige verden uden fattigdom. En verden, hvor alle har mulighed for at få en god uddannelse, så de kan bekæmpe fattigdom i deres eget liv. Hvor alle får indflydelse på de beslutninger, der påvirker deres liv. Hvor alle er mere trygge og vender stærkere tilbage efter katastrofer. Og hvor alle har mulighed for at gøre brug af deres rettigheder og pligter som fuldgyltige borgere i en demokratisk verden, hvor alle opfattes og behandles lige.

50 ÅRS HISTORIE

Det er selvfølgelig tilfældigt, at vi bliver 50 og Oxfam IBIS samme år. Men alligevel giver det ret god mening.

I 25 år var vi den danske del af World University Service, et globalt netværk af studenterorganisationer, der kæmpede for uddannelse til alle. Kampen mod apartheid og støtten til frihedsbevægelserne ændrede vores måde at arbejde på, og vi støttede aktivt op med uddannelse i bevægelsernes kamp for frihed og demokrati.

Vores programmer og ambitioner voksede. Vi hørte ikke længere til i WUS, og i de næste 25 år hed vi IBIS og var en uafhængig dansk udviklingsorganisation – fri til at samarbejde med de partnere, der måtte dele vores tro på, at uddannelse skaber udvikling.

En af de partnere har været Oxfam. Vi

har især samarbejdet på det politiske niveau med at påvirke de uretfærdige strukturer, der holder folk fast i fattigdom. Men vi har også arbejdet sammen om at sikre uddannelse til alle – blandt andet igennem den globale kampagne, vi på dansk har kaldt Hele Verden i Skole.

Behovet for et tættere samarbejde voksede. I år 2000 blev vi en del af Alliance 2015, hvor vi lavede program-samarbejder med andre ngo'er i Europa. Det samarbejde har vi nu forladt.

Oxfam har over 70 års erfaring og arbejder i mere end 90 lande. Vi ved, hvad der skal til for at udrydde fattigdom. Og vi kan samle og engagere mennesker og ressourcer verden over for at få det til at ske. Sidste år hjalp Oxfam mere end 25 millioner mennesker og førte kampagner, der ramte endnu flere.

MEGET ER NYT ...

Kampen mod fattigdom og uretfærdighed har altid ligget i IBIS' DNA. Nu kæmper vi bare sammen med endnu flere, og hele verden er vores arbejdsområde.

Vi er blevet en del af en handlekraftig organisation, der reagerer hurtigt, når katastrofen rammer. Det betyder, at Oxfam IBIS også vil være klar til at engagere danskerne i at hjælpe de ramte med at komme stærkere tilbage, så de kan klare sig selv – måske endda bedre end før.

Oxfam IBIS er kendt som en af Europas stærkeste forkæmpere for alles ret til en god uddannelse. Oxfam er verdens førende ekspert i at sikre vand og sanitet i katastrofesituationer. Vi samarbejder på kryds og tværs, og vi deler gerne vores viden med andre organisationer.

... OG EN DEL ER VED DET GAMLE

I Oxfam IBIS arbejder vi som altid for en retfærdig verden, hvor alle har lige adgang til uddannelse, indflydelse og ressourcer. Vi tror stadig på, at partnerskaber er vejen til bæredygtig udvikling – i Oxfam bliver mulighederne for samarbejde bare større.

Kampen for kvalitetsuddannelse står stadig øverst på vores liste. For skolegang, der giver mulighed for at klare sig selv og mod til at bruge sin stemme, er et af de vigtigste redskaber til at gøre op med ulighed og bekæmpe fattigdom.

I Oxfam styrker vi vores arbejde med at forhindre store selska-

- Lande, hvor Oxfam har medlemsorganisationer
- Lande, Oxfam arbejder i
- Lande, hvor Oxfam har fundraisingkontorer

ber og absurd rige mennesker i at skjule enorme formuer i skattely. Penge, som kunne være gået til for eksempel skoler til verdens fattigste. For kampen mod skattely er en kamp, der skal kæmpes globalt, og magthaverne lytter virkelig, når vi taler med én stemme.

Vi vil også fortsat kæmpe for oprindelige folks rettigheder, ikke mindst i Latinamerika. For fattigdommen skal også bekæmpes, når den kun rammer udsatte grupper.

DET ER IKKE BARE ØNSKETÆNKNING

Lige nu lever 1,2 milliarder mennesker for mindre end 1,25 dollars om dagen. Men det behøver ikke være sådan – vi kan blive den generation, der udrydder ekstrem fattigdom for altid! Antallet af mennesker i ekstrem fattigdom er nemlig halveret i løbet af bare 15 år. Vi tror på – og både FN og eksperterne er enige i – at det er muligt helt at udrydde den inden 2030. Det er en stor udfordring. Men vi ved, at vi mennesker har magten til at bekæmpe fattigdom, hvis vi står sammen.

LAND FOR LAND

"JEG FANDT MIG BARE I, AT MIN MAND SLOG MIG"

GUATEMALA: Vold og seksuelle overgreb er en del af dagligdagen for mange guatemalanske kvinder og børn, og mange af forbrydelserne bliver aldrig straffet. Oxfam IBIS havde sidste år fokus på at bryde tabuet

Silvana Ajanel Cajas sidder rank i sine farverige, traditionelle klæder i lokalerne hos Oxfam IBIS' partner Proyecto Miriam. Her har hun arbejdet med at hjælpe voldsramte kvinder til et bedre liv. I dag er hun en stolt mayakvinde, der kæmper for sit folk. Men fortiden har sat sine dybe spor: I syv år levede hun i et ægteskab, hvor vold, undertrykkelse og frygt var hverdag.

"Jeg accepterede, at min mand slog mig og låste mig inde. Jeg havde altid båret det traditionelle tøj, og jeg var stolt af det. Men han sagde, at han ikke kunne lide de ækle indfødte folk, og han forbød mig at gå med det. Han behandlede mig, som om jeg intet var værd," fortæller den 32-årige kvinde.

Frem for at anmelde sin mand overvejede Silvana andre løsninger for at slippe fri fra volden. For hun var selv begyndt at tro på, at hun havde fortjent det.

"Jeg tænkte på at tage mit eget liv, men jeg ville ikke gøre det alene. Jeg kunne ikke efterlade mine piger hos ham. Og jeg havde ikke ret til at slå dem ihjel," fortæller hun.

Forrige år fik Silvana med hjælp fra Oxfam IBIS et stipendium, så hun kunne

tage en diplomuddannelse. Dermed fik hun redskaberne til først at hjælpe sig selv ud af det voldelige forhold – og dernæst til at hjælpe andre til at gøre det samme.

INDSATS, DER VIRKER

Vold og seksuelle overgreb er ekstremt tabubelagte i Guatemala, og alt for mange voldsmand slipper for at blive straffet. Ofrene er bange for at anmelde volden, fordi de frygter gengældelser fra gerningsmanden eller hans familie.

Det er et kernepunkt for Oxfam IBIS i Guatemala at bekæmpe vold mod kvinder. I 2015 gennemførte vi – sammen med resten af Oxfam – en kampagne under overskriften 'Ikke en mere'. Gennem oplysningsmateriale, radio- og tv-spots satte vi fokus på, at vold skal anmeldes til politiet. Arbejdet foregik i tæt dialog med de lokale myndigheder, som tog godt imod kampagnen og hjalp med at føre den ud i livet.

Resultaterne er til at få øje på: I de syv kommuner, hvor kampagnen løb af stablen, er antallet af voldsanmeldelser steget med 90 procent i forhold til året før.

3 HØJDEPUNKTER I 2015

RETTIGHEDER: 350 familier fra maya-ixil-folket modtog efter en årelang proces omkring otte millioner kroner i kompensation fra firmaet bag et vandkraftværk, der var blevet bygget på deres jord. I den forbindelse bistod Oxfam IBIS blandt andet med analyser og juridisk rådgivning.

DOMFÆLDELSE: Højesteret i Guatemala idømte to tidligere militærfolk 360 års fængsel for at myrde, voldtage og holde mayakvinder som sexslaver i den såkaldte Sepur Zarko-sag. Dommen markerer en stor sejr for de mayakvinder, som vi har støttet i kampen for at få afdækket de utallige overgreb, der fandt sted under borgerkrigen i Guatemala.

UNDERVISNING: 11.758 mennesker blev i 2015 undervist i deres rettigheder med støtte fra Oxfam IBIS.

MODESTAS FAMILIE FÅR LOV AT BLIVE BOENDE

NICARAGUA: For få år siden fik rama-kriol-folket endelig ejerskab af deres territorium. Men fattige bønder fra resten af landet bliver stadig tiltrukket af den uopdyrkede jord – og det giver konflikter. Officielle lejeaftaler er en god løsning for begge parter

Modesta Gaitan Roger er den ældste i nybyggerfamilien. Sammen med 18 af sine børn, børnebørn og svigerbørn bor hun i et par små hytter på pæle langt ude i rama-kriol-territoriet. Her er ingen veje – man skal sejle for at komme hertil. Det er hårdt arbejde at dyrke jorden, og ingen af børnene går i skole. Men det er trods alt lykkedes dem at banke en tilværelse op fra grunden.

Problemet er, at de ikke er rama-kriolere. De er kommet hertil fra en anden del af landet, og de ejer ikke den jord, de bor på. Det har givet dem mange problemer.

PAPIRER GIVER SIKKERHED

I 2009 fik rama-kriol-folket officielt ret til deres territorium i det sydøstlige Nicaragua. Det var en kæmpe sejr for det oprindelige folk, der i årevis havde kæmpet for det, der var deres. Men siden da har ludfattige nybyggere fra andre steder i landet ulovligt bosat sig her. De fælder skovene og dyrker jorden mod det oprindelige folks vilje.

I 2015 udarbejdede rama-kriol-folkets territorialregering derfor med støtte fra

Oxfam IBIS en guide til fredelig sameksistens mellem nybyggerne og de oprindelige folk. Det betyder, at nybyggerne skal overholde en masse regler. Til gengæld kan dem, der bliver godkendt, få en officiel lejekontrakt, der giver dem ret til at bo her.

Modesta Gaitan Rogers' familie er en af dem, der nu har fået papir på, at de må bo i deres hus. Og det betyder alverden.

”Vi har det bedre nu! Før var der hele tiden problemer, fordi nogen ville smide os væk herfra,” fortæller hun.

”Vi har fået langt større sikkerhed,” uddyber hendes svigersøn, Gregorio Ruiz.

”I dag ved alle, at vi har en lejekontrakt, og hvis vi får problemer, tager vi ind på territorialregeringens kontor med det samme.”

Jordproblematikkerne er meget komplekse overalt i Nicaragua, men rama-kriol-folkets guide til sameksistens har vist sig som en succes for både nybyggerne og det oprindelige folk. Det er tanken, at den kan bruges som model for andre af landets oprindelige folk med hensyn til territoriale rettigheder og miljøbeskyttelse.

3 HØJDEPUNKTER I 2015

UDDANNELSE: 3.274 mennesker fra uddannelsessektoren var involveret i forskellige projekter med det formål for øje at hæve kvaliteten af undervisningen i landet – for eksempel modersmålsundervisning.

MENNESKERETTIGHEDER: Vi støttede de lokale menneskerettighedskommissioner. Det betød blandt andet, at 115 unge blev trænet som menneskerettighedsforkæmpere, så de nu er i stand til at kæmpe for deres lokalsamfunds rettigheder.

MIKROVIRKSOMHEDER: 100 fattige nicaraguanere, herunder 70 kvinder, blev hjulpet til at starte små virksomheder, så de nu kan forsørge sig selv.

NÅR LÆSNING, REGNING OG SALAT GÅR HÅND I HÅND

BOLIVIA: For de ludfattige indianske folk i Bolivias højland er det ikke nok at lære at læse og skrive. Børnene har også brug for praktiske færdigheder, der kan hjælpe familierne til et bedre liv her og nu

Med danske øjne ser drivhuset ikke ud af noget særligt. Men for 16-årige Marcos er det lidt af en revolution. I det guldne landskab i Bolivias højland, hvor han bor, vokser der normalt ikke andet end et par tørre græstoppe hist og her, som lamaerne kan gnave lidt af. Så de grøntsager, Marcos har lært at dyrke i skolens drivhus og nu kan plante i en køkkenhave derhjemme, betyder alverden for ham og hans familie.

Bolivia er beboet af 36 indianske folk med hver deres kultur, traditioner og sprog. Det gør det til lidt af en udfordring at lave en plan for, hvad børnene skal lære i skolerne. Derfor er Oxfam IBIS og vores partnere gået ind i arbejdet med – i samarbejde med myndighederne – at udvikle regionale og lokale læseplaner, så alle Bolivias børn kan få undervisning, der giver mening for dem på deres eget sprog. Det sidste er langt fra en selvfølgelighed; i mange skoler rundt om i landet sidder der børn, der ikke forstår et kvæk af, hvad der bliver sagt.

LOKAL TILPASNING

En af grundtankerne med undervisningsplanen i det område, hvor Marcos bor, er, at børnene ud over at læse og regne også skal lære noget praktisk. Det bliver besluttet lokalt, hvad det skal være – i hans landsby er de blevet enige om, at grøntsagsdyrkning er en god idé. I nabolandsbyerne lærer børnene at opdrætte kaniner eller fisk, sy eller arbejde med træ, alt efter hvad der giver mest mening lokalt. På den måde er skolerne med til at skabe konkret udvikling og fremgang, samtidig med at børnene får en boglig uddannelse.

Arbejdet med at lave undervisningsplaner for alle Bolivias oprindelige folk er stort. I år nåede vi op på 16 ud af 36 planer.

3 HØJDEPUNKTER I 2015

FORBILLEDE: Modeller for interkulturel tosproget undervisning blev afprøvet på udvalgte skoler med gode resultater: 1.400 lærere blev uddannet og trænet i modellerne, og 80 procent af dem brugte dem bagefter i undervisningen. Derfor besluttede undervisningsministeriet at bruge skolerne som modelskoler for uddannelsesloven.

KVINDEJOB: 462 kvinder og unge piger afsluttede en faglig uddannelse i enten gastronomi eller fremstilling af børnetøj. Foruden de faglige færdigheder fik kvinderne træning i at drive egen virksomhed. 20 små virksomheder inden for gastronomi og 20 inden for fremstilling og salg af børnetøj startede op i 2015. Kvindernes indtjening blev forbedret med omkring 30 procent.

UNGEMØDER: I fem byer blev de lokale ungdomsnetværk styrket. De unge mødtes i beboerhuse, hvor de kunne deltage i kulturelle aktiviteter, debatter og workshops om unges rettigheder, om, hvordan man påvirker myndighederne, og om, hvordan man skaffer penge. De blev blandt andet undervist i Facebook og YouTube.

FØRSTE SKOLEDAG SOM 12-ÅRIG

GHANA: Ligesom tusindvis af andre børn i landområderne havde 12-årige Yaw opgivet drømmen om at komme i skole. Et særligt forløb har nu hjulpet ham i gang

Før lignede dagene i Yaw H-Gbapoans liv hinanden til forveksling: Han stod op. Spiste. Dyrkede marken. Gik i seng. Næste dag ville blive magen til – forhåbentlig var der også noget at spise der.

12-årige Yaw kommer fra en fattig bondefamilie i det nordlige Ghana. Hans familie lever fra hånden til munden af en lille jordlod på størrelse med en udvidet dansk køkkenhave, der bliver mere og mere udpint, som årene går. Sådan har mennesker i området levet i generationer.

Men Yaws liv har ændret sig. For nylig tog han et vigtigt skridt mod en lysere fremtid. Med hjertet helt oppe i halsen satte han for første gang sine fødder i et klasseværelse.

EN STOR SUCCES

Egentlig var Yaw blevet for gammel til at starte i skole. Men nu er han blevet optaget i en CBE-klasse – et nimåneders crash-

kursus, hvor han får en særlig intensiv undervisning specielt tilrettelagt for større børn som ham. Forhåbentlig kan han her nå at indhente alt det, hans jævnaldrende har lært, og springe direkte ind i tredje eller fjerde klasse, når kurset er slut.

Oxfam IBIS har i årevis arbejdet med det supplerende skoleforløb for fattige ghanesiske børn fra landområderne, der ellers aldrig ville have sat deres ben i en skole. I 2015 begyndte 6.009 børn i en CBE-klasse – og hele 97 procent af dem gennemførte.

Succesen har været så iøjnefaldende, at myndighederne nu er i gang med at overtage konceptet i 21 distrikter. Målet er, at 200.000 børn skal gennemføre det ni måneders lange kursus i perioden 2012-2018.

Det er Yaws drøm at fortsætte skolen, når kurset er slut – og han har grund til at være optimistisk. 93 procent af eleverne fortsætter i en almindelig folkeskole bagefter.

3 HØJDEPUNKTER I 2015

PIGESKOLER: Oxfam IBIS' Girls Model School var så stor en succes, at myndighederne i et andet distrikt valgte at kopiere modellen. Derfor får endnu flere fattige piger nu mulighed for at tage en kvalitetsuddannelse.

SKATTELY: Vores partner ACEP udgav en rapport om ulovlige pengeflow og smuthuller i skattesystemet, der over en periode på ti år kostede Ghana 3,86 milliarder dollars. Rapporten skabte stor opmærksomhed i medierne, og ACEP gik i dialog med myndighederne om en reform af udvindingsindustrien.

KVINDELIGE HØVDINGE: I stammesamfundene har kvinder ofte meget magt, men denne rolle er ved at forsvinde. Vores partnere arbejdede aktivt for at få fornyet fokus på traditionelle kvindelige høvdinger – blandt andet udgav de i 2015 en fotodagbog fra nogle af disse kvinders liv. Den skal inspirere andre kvinder i politik.

TIL KAMP MOD DEN STORE FABRIK

MOZAMBIQUE: 5.000 mennesker skal flytte for at gøre plads til et kæmpestort gasværk. Oxfam IBIS kæmper for, at deres rettigheder bliver respekteret

1.401.843.000 danske kroner. Eller 1,4 billioner. Det er mange penge. Rigtig mange. I det fattige Mozambique svarer det til mere end seks gange landets brutto-nationalprodukt.

Det er det beløb, som et nyt gasværk forventes at indbringe staten – alene i skatteindtægter – efter at et amerikansk olieselskab, Anadarko, i 2012 opdagede enorme mængder naturgas i undergrunden ud for landets kyst. Så der er ikke noget at sige til, at myndighederne er ivrige efter at få gang i produktionen.

Derfor har de bevilget et område på 70 kvadratkilometer til Anadarko, hvor selskabet vil opføre en enorm fabrik – The Big Factory, som de lokale kalder den.

Problemet er, at jorden ikke ligger øde hen. I generationer har quitupofolket boet her, dyrket jorden og fisket i havet. 5.000 mennesker, som på grund af The Big Factory bliver tvunget til at flytte.

Ifølge mozambiquisk lov har de krav på at blive inddraget i processen. De skal have en fair compensation. Og de skal have alle informationer i et sprog, de forstår, så de kan sikre sig, at deres vilkår på det nye sted bliver bedre end før.

Men sådan er det langt fra gået. Quitupofolkets rettigheder er stort set blevet ignoreret af Anadarko og myndighederne.

EN STYRKET VAGTHUND

Det er ikke første gang i Mozambiques historie, at lokalbefolkningen kommer i klemme i sådan en sag.

I 2009 blev 7.000 familier i en anden provins genhuset for at gøre plads til en stor fabrik fra det brasilianske firma Vale Mozambique. Det fik katastrofale følger, både for de tvangsforflyttede familier og for fabrikken, der stadig lider under konstante strejker og arbejdsnedlæggelser.

Derfor gik vi sammen med en række andre internationale ngo'er ind i sagen. Vi støtter den nationale platform for udvindingsindustrien, som består af 35 lokale organisationer. De fungerer som vagthund over for firma og myndigheder.

Sammen har vi uddannet lokalbefolkningen i regler og paragraffer. Vi har styrket de genhusningskomitéer, der repræsenterer

beboerne. Og vores samarbejdspartnere har deltaget i forskellige offentlige møder.

I 2015 blev fjerde runde af disse møder afholdt – og kampen er ikke forbi. Det har indtil videre betydet, at quitupofolket er blevet boende på deres jord. Processen er blevet sat i bero, indtil deres rettigheder bliver tilgodeset. Så må The Big Factory vente lidt endnu.

3 HØJDEPUNKTER I 2015

TEST: Mange elever på Mozambiques skoler kan ikke læse. Derfor har vi arbejdet med at måle læsefærdighederne blandt eleverne i tredje klasse med et nyt testredskab. Det har skabt motivation blandt lærere og skoleledere, at de nu kan måle kvaliteten i undervisningen. I 2015 blev 3.139 elever testet, og 87 procent kunne læse og skrive. Det var en forbedring på 17 procent i forhold til året før.

BANKKONTO: Ifølge en lov fra 2013 skal 20 procent af indtægterne fra skovdrift gå til lokalbefolkningen – men loven er aldrig blevet overholdt. Oxfam IBIS hjalp lokalråd i Mocubadistriktet med at oprette bankkonti, og derfor fik de udbetalt et beløb svarende til 107.000 kroner. Penge, som de kan bruge til forbedringer i lokalområdet.

TEKNOLOGI: En stikprøvekontrol viste, at 45 procent af lærerne i Mozambiques skoler ikke mødte op til undervisningen. Sammen med vores partnere oprettede vi en gruppe på det sociale medie WhatsApp, hvor borgere kan dele billeder af lærernes fravær. Systemet bliver brugt af myndighederne til at holde øje med, om lærerne møder på arbejde. Som en direkte konsekvens er to lærere blevet fyret.

STÆRKE UNGE BEVÆBNET MED VÆRKTØJ

LIBERIA: Det er ikke nemt at få Liberia på fode igen efter ebolaen. Men unge kræfter i landet gør et ihærdigt forsøg. En faglig uddannelse får drømmen om at starte egen virksomhed til at rykke nærmere for 23-årige Patience

Flager af lyst træ rammer jorden, når 23-årige Patience Kudée skærer små, fine mønstre i bordpladen. Hun skal lave et bord som en del af sin praktiske eksamen på tømreruddannelsen på Education for Youth Empowerment-centeret (EYE), der ligger i byen Zwedru midt i Liberias jungle.

Sidste år fik Patience job hos en lokal tømrer. Men hun fandt hurtigt ud af, at hendes ambitioner ikke stemte overens med at være stikirenddrenge. Derfor sagde hun op og begyndte på aftenskole. Her hørte hun en ven fortælle om EYE-centeret, og hun blev inspireret til selv at søge ind. Nu er hun ved at uddanne sig til tømrer – som den eneste kvinde i klassen.

Efter mere end ti år med borgerkrig var Liberia en svag stat, allerede før ebola-

en startede sin hærgen. Uddannelses-systemet hang i laser: Der var mange, der droppede ud af skolerne, kun få piger fik en uddannelse, og der var ikke nok lærere.

Ebolaen gjorde kun situationen værre. På grund af smittefaren måtte man ikke samles mere end ti mennesker i et rum, og derfor lukkede skolerne i et helt år.

TILBAGE EFTER EBOLAEN

I sommeren 2015 åbnede skolerne igen, men mange forældre var nervøse for at sende deres børn af sted – de var stadig bange for smittefaren. Derfor bestod meget af Oxfam IBIS' arbejde i landet i 2015 i at oplyse om, at skolerne igen var sikre.

Da EYE-centeret åbnede for ti år siden, var målet at give Liberias unge en levevej

efter borgerkrigen. De studerende er mellem 15-35 år og har allerede oplevet alt for meget – nogle har mistet familie-medlemmer, andre har været i krig som børnesoldater. På centeret får de en uddannelse som for eksempel tømrer, murer eller kosmetolog, og bagefter får de støtte af en mentor til at starte egen forretning.

På grund af ebolaen var Oxfam IBIS nødt til at lukke centeret forrige år. Men da det åbnede igen i marts 2015, blev 70 elever optaget og fortsatte uddannelsen ti måneder frem. En af dem var Patience.

Uddannelsen betyder alverden for den 23-årige kvinde. Den giver hende modet og evnerne til at starte som selvstændig engang ude i fremtiden. Og det er den slags, der betyder alverden for Liberia.

William Vest-Lillesøe, Lotte Ersøe

3 HØJDEPUNKTER I 2015

SIKRE SKOLER: Vi var med til at udvikle en såkaldt Safe School Protocol. Den satte standarden for sikkerhed og hygiejne på skolerne, da børnene vendte tilbage efter ebolaen.

SAMLING: Oxfam IBIS koordinerede vores partners indsats på en stor donorkonference. På den måde talte de lokale aktører med én stemme, når de forklarede verdenssamfundet, hvad landet havde brug for efter ebolaen.

LOVGIVNING: En forfatningsændring har længe været undervejs i Liberia, men processen gik i stå under ebolaen. Sammen med partnere mødtes vi med regeringen, og vi hjalp med at lægge en plan for, hvordan ændringen skal gennemføres. Derudover lavede vi debatter i radioen om emnet.

GULDFEBEREN RASER

BURKINA FASO: Fattige minearbejdere bruger giftige kemikalier til at udvinde guld fra jorden – men de aner intet om risikoen. Oxfam IBIS har sørget for uddannelse

I det knastørre, støvede landskab i Sahel-regionen på grænsen til Sahara arbejder tusindvis af mænd, kvinder og børn i et moderne Klondyke. For her er guld i jorden, og det ædle metal virker som en magnet på den lokale befolkning, der er blandt de fattige i et af verdens fattigste lande.

Mændene graver med håndkraft dybe huller og skakter i jorden, hvorfra de med interimistiske metoder udvinder guld. Det er varmt, opslidende og livsfarligt arbejde, og det bliver ikke bedre af, at arbejderne i de senere år er begyndt at bruge kemikalier som kviksølv og cyanid i processen. De færreste af dem har nogensinde gået i skole, og de har ingen anelse om, hvor farlige disse stoffer er.

Sammen med en lokal partner har Oxfam IBIS derfor undervist omkring 100 repræsentanter for mineselskabet og arbejderne i rettigheder og risici, både for dem selv og for miljøet. Vi samarbejder med fagforeningen og de lokale myndigheder for at forbedre arbejdsforholdene. Og det har været en succes – alle involverede parter har været glade for at være med.

”Denne træning har haft stor værdi for vores medlemmer. Tidligere kendte mange af dem slet ikke til de love, rettigheder og forpligtigelser, der hører til deres arbejde,” fortæller den lokale leder af fagforeningen.

Det er tanken, at kursusedtagerne skal hjælpe med at brede den nye viden ud til alle deres kollegaer. Og fagforeningsformanden ser store perspektiver – han håber, at erfaringerne kan bruges som inspiration andre steder i Burkina Faso:

”Der er flere tusind minearbejdere som her. Vi ønsker, at de ting, vi har lært, skal nå ud til alle.”

3 HØJDEPUNKTER I 2015

TAVLER: Sammen med Børnefonden uddelte vi mere end 6.000 tavler, som skolebørnene bruger til gruppearbejde. I alt har 43.676 elever haft glæde af det.

KLIMA: Gennem radio og teater har vi oplyst befolkningen i to provinser om klimaforandringerne. Mange tusind familier har på den måde lært, hvordan de bliver mindre sårbare.

KVINDER: 40 kvinder og unge mennesker har fået en lederuddannelse, så de nu er bedre klædt på til at deltage i det lokale demokrati.

EN NY – OG BEDRE – SKOLESTART EFTER EBOLAEN

SIERRA LEONE: 2015 var et hårdt år for Sierra Leone, der først blev erklæret ebolafrit i midten af året. Men ikke alt var sort. Med Oxfam IBIS’ hjælp fik skolebørn flere steder forbedret deres uddannelse

Lukkede skoler er normalt ikke noget, man forbinder med bedre læring. Men for børnene i KDEC Primary School i Kocheor var det faktisk lige netop, hvad der skete.

Skolen har 225 elever og fem lærere og ligger isoleret langt ude på landet. Eleverne havde hverken skolebøger eller andre basale lærematerialer. De klarede sig dårligt ved de nationale eksaminer – dem, der afgør, om børnene kan fortsætte deres skolegang i udskolingen. I 2014 var der således kun seks elever, der gik op til eksamen, og ingen af dem bestod.

Udgangspunktet var derfor på et meget lavt niveau, da det store ebolaudbrud ramte, og skolen blev lukket på grund af smittefare ligesom alle andre sierraleonske skoler. I den forbindelse støttede Oxfam IBIS fjernundervisning via radio. Og sammen med vores partnere uddelte vi pakker med skolebøger, kladdehæfter og blyanter til eleverne. Derudover samlede lærerne eleverne i små grupper og fulgte op på radiolektionerne. På den måde kunne børnene fortsætte med at gå i skole under ebolaen, og forældrene kunne holde øje med, om de lavede deres lektier.

Radioskolen var en succes – faktisk så stor, at den fortsatte som supplement til undervisningen, da skolerne åbnede igen. I 2015 kunne skolen i Kocheor sende hele 16 elever op til den nationale eksamen. Og de bestod alle sammen. Så ikke alene var det lykkedes at holde børnenes uddannelse i gang, mens skolerne var lukkede – den

blev ligefrem forbedret.

I alt modtog 4.128 børn Oxfam IBIS-støttet fjernundervisning via radioen under

ebolaudbruddet, og over halvdelen af dem var piger. Samtidig fik 1.034 lærere efteruddannelse i pædagogik.

3 HØJDEPUNKTER I 2015

MINETJEK: Sammen med Operation Dagsværk oprettede vi 30 lokale mineovervågningsgrupper af unge kvinder og mænd for at holde øje med miljø- og arbejdsforhold i minerne. Projektet blev forsinket på grund af ebolaen, men nu kører det.

ONLINE SYNKLIGHED: Flere af vores partnere blev undervist i brugen af sociale medier. Det betød blandt andet, at en gruppe amerikanere med rødder i Sierra Leone fik øje på en borgmester fra byen Koidu, og de inviterede ham til et fundraisingevent i USA.

OFFENTLIGE BUDGETTER: Oxfam IBIS udarbejdede simplificerede udgaver af regeringens og tre kommuners budgetter. De blev offentliggjort i 16 radio-, tv- og printmedier, og de gjorde det lettere for civilsamfundet at holde regeringen til regnskab.

BØRNE-SOLDATEN FIK EN CHANCE TIL

SYDSUDAN: Efter mange års borgerkrig mangler store dele af befolkningen helt basale færdigheder. Et nyt projekt giver unge en uddannelse, så de kan hjælpe med at bygge landet op igen

En høj dreng med alvorlige øjne humper gennem støvet ind i klasselokalet og sætter sig på en sten. Han tager et kladdehæfte med fodboldspillere frem og sidder klar med blyanten. Gazebindet om hans fod er blevet skiftet for nylig. Men det behandler kun symptomerne for det skudsår, han fik i kamp for to år siden.

Steven Gai Jule er 16 år og en af eleverne i Oxfam IBIS’ ALP-skole i Ganyliel i det nordlige Sydsudan. Som 12-årig blev han hevet ud af skolen og sendt i militærlejr for oppositionshæren. Han kæmpede mod regeringstropperne i to år, før han blev såret i et angreb.

Steven slap billigt sammenlignet med mange af kammeraterne, der døde i kamp. Og selvom skudsåret forhindrer ham i at spille fodbold med sine kammerater, fordi det har svært ved at hele, er han alligevel lykkelig for at være tilbage i skolen.

ALTERNATIV TIL KRIG

Rundt om Steven sidder andre børnesoldater, flygtninge og unge, der på grund af krig og konflikt har måttet afbryde deres skolegang. ALP-skolen giver dem en mulighed for at indhente det forsømte gennem et fireårigt forløb, som Oxfam IBIS tidligere

har haft succes med efter borgerkrigene i Liberia og Sierra Leone. Det indebærer træning af lærere i at levere god undervisning på elevernes modersmål, bygning af skoler, uddeling af undervisningsmaterialer og inddragelse af forældrene. Indtil videre har vi oprettet ti ALP-skoler i det nordlige Sydsudan. De giver eleverne et alternativ til krig og udruster dem med basale færdigheder, så de kan bidrage positivt til udviklingen af den unge nation.

På sten og tomme dåser, træstubbe og ødelagte plastikstole sidder børn og unge optaget af undervisningen. På trods af de beskedne rammer rummer klasseværelset håb og drømme om et Sydsudan uden krig og sult. Stevens drøm er at blive læge.

”Så kan jeg redde liv og behandle mit folk,” siger han med hånden på sin indbundne fod.

3 HØJDEPUNKTER I 2015

SMÅ FORRETNINGER: 1.329 mennesker fik et kursus i basal læsning og forretningsforståelse og blev hjulpet til at starte 88 små forretningsgrupper, der producerede og solgte for eksempel te, bagværk eller genbrugstøj. Grupperne tjente mellem 100-400 kroner om måneden sidste år, og selvom det lyder af lidt, er det meget mere, end hvad medlemmerne tidligere havde at gøre godt med.

GRØNTSAGSDYRKNING: 7.972 sydsudanesere – fortrinsvis kvinder – blev undervist i blandt andet grøntsagsdyrkning. På den måde kan de give deres familier en varieret kost, og en del af dem vil dyrke så meget, at de kan sælge det på markedet.

UDDANNELSESSEKTOR: Oxfam IBIS tog det første skridt til at oprette en partnerplatform, så lokale ngo’er, myndigheder og andre interessenter kan arbejde sammen om at bygge en uddannelsessektor i Sydsudan op fra grunden.

FACEBOOK, FOREDRAG OG FANTASTISKE FILMAFTENER

Der er kommet flere frivillige til Oxfam IBIS i det sidste år. Deres arbejde med at engagere danskerne er afgørende for organisationen. I 2015 var de i kontakt med mere end 75.000 mennesker. Her er et udpluk af, hvad de lavede

TIL FOLKEMØDE PÅ BORNHOLM

I år var Oxfam IBIS' frivillige for første gang til stede på Folkemødet på Bornholm. Sammen med Mellemfolkeligt Samvirke samlede vi underskrifter ind mod skattely, og vi deltog i masser af debatter – blandt andet da udenrigsministeren præsenterede regeringens nye udviklingsstrategi.

COLDPLAYKONCERTER

Oxfam var inviteret med på det britiske rockband Coldplays verdensturné, hvor vi samlede underskrifter ind til den globale Stand As One-kampagne i solidaritet med verdens flygtninge. Så de frivillige fra Oxfam IBIS var selvfølgelig med, da bandet ramte København i starten af juli. Og vi var gode – faktisk slog vi rekord og samlede flere underskrifter ind på en enkelt aften end noget andet sted i Europa.

FLYGTNINGEBØRN I SKOLE

Det var ikke mindst takket være de frivilliges indsats, at vi kunne aflevere mere end 10.000 underskrifter til udenrigsministeren for at få alle verdens flygtningebørn i skole. De støttede op om kampagnen ved at være til stede foran Christiansborg, hvor de blandt andet samlede underskrifter ind.

NY OPSTART I AALBORG

Egentlig blev frivilligruppen i Aalborg lukket ned i sommeren 2015 – men en lille

gruppe studerende nægtede at give op, og i starten af 2016 fik de ved egen hjælp banket en lokalafdeling på benene igen. De har allerede været på gaden flere gange, vist film i Studenterhuset og deltaget i debatmøder.

LATINOFILM

Det succesfulde Latinofilmkoncept samlede mere end 500 mennesker i København og Aarhus i 2015 for at se og diskutere film fra Latinamerika. Og de gode takter fortsatte ind i 2016, hvor Aalborg kom med på vognen – da frivilligruppen her afholdt sin første filmfremvisning, var interessen så overvældende, at vi måtte lukke helt for tilmeldingerne.

OFFICIELT KAMPAGNEMATERIALE

I første omgang var det mest til internt brug, da de frivillige i Aarhus producerede fotos og video i forbindelse med overgangen fra IBIS til Oxfam IBIS i juni. Men materialet var så godt, at vi endte med at bruge det i Oxfam IBIS' officielle kampagne om navneskiftet på de sociale medier.

SUCCEFULD HVERVNING

I 2015 afholdt vi fem infomøder rundt om i landet, og i alt mødte 127 mennesker op, der var interesserede i at blive frivillige hos os. Ved udgangen af året var vi derfor oppe på 111 såkaldt 'kernefrivillige' – den

Som civilsamfundsorganisation, der bekæmper global ulighed og fattigdom, er det folkelige engagement helt centralt for Oxfam IBIS. Jo flere, der kender og bakker op om vores visioner, desto stærkere står vi, når vi skal presse på for en mere retfærdig fordeling af verdens ressourcer. De frivillige er hvert år i dialog med mange tusind danskere.

SEBASTIAN CHATHAM

Kampagnekoordinator, Oxfam IBIS

hårde kerne, der sørger for, at hjulene drejer rundt. Derudover var der omkring 120 lidt mere løst tilknyttede frivillige, der gav en hånd med, når der var brug for det ved kampagner og arrangementer.

KLIMADEMONSTRATION

I november demonstrerede mennesker over hele verden i den store klimamarch for at råbe politikerne op før klimaforhandlinger i Paris. I Danmark gik omkring 600 aktivister på gaden, heriblandt en god håndfuld frivillige fra Oxfam IBIS.

#TAKSKAT

Der var selvfølgelig masser af frivillige involveret i skattekampagnen i foråret. De indsamlede blandt andet underskrifter og producerede indhold til de sociale medier.

VERDENS BEDSTE MORGENFEST

Verdens bedste nyheder er et koncept, hvor ngo'er, virksomheder og offentlige myndigheder går sammen for at fejre den gode udvikling, der sker i verden. En gang om året plejer Oxfam IBIS at dele aviser og morgenmad ud på Rådhuspladsen i København – men i år skruede vi lige lidt op: Det lykkedes os at stable en kæmpe stor morgenfest på benene med 1.200 deltagere, som dansede til dj-musik, hørte det glade budskab og drak gratis kaffe. Omkring 40 frivillige var med til at gøre det muligt.

"JEG KUNNE BARE MÆRKE, DET VAR ET STED, JEG HAVDE LYST TIL AT VÆRE"

MARIA LIBONATI, 26 ÅR

Studerer spansk i København

Har været frivillig i Oxfam IBIS Latinofilm siden januar 2015

Hvorfor blev du frivillig hos Oxfam IBIS?

"Jeg studerer spansk, har rejst meget i Latinamerika og synes generelt, det er et megaspændende kontinent. Så da jeg flyttede til København, savnede jeg et forum, hvor jeg havde nogen at dele denne interesse med. Jeg søgte på nettet og faldt tilfældigvis over jer. Kort efter tog jeg til et infomøde for at høre om organisationens arbejde, og det lød simpelthen så spændende – her var nogle fede mennesker, og jeg kunne bare mærke, at det var et sted, jeg havde lyst til at være."

Hvad laver du som frivillig?

"Jeg har hele tiden været tilknyttet Latinofilmgruppen, hvor vi viser dokumentarfilm og afholder foredrag om latinamerikanske emner. For nylig blev jeg gruppeleder, så nu er det mig, der har ansvaret for arrangementerne. I foråret var jeg desuden med til at indsamle underskrifter til Flygtningebørn i Skole-kampagnen. Det var fedt at arbejde lidt mere aktivistisk og møde en masse mennesker, når vi var på gaden, så den slags vil jeg gerne lave mere af fremover."

Hvad får du selv ud af at være med?

"Først og fremmest møder jeg en masse spændende mennesker, der interesserer sig for det samme som mig – flere af mine rigtig gode venner har jeg faktisk mødt her. Rent fagligt får jeg mulighed for at færdes i et internationalt miljø, hvor jeg kan øve mig på mit spanske og tale med mennesker fra Spanien og Latinamerika. Og så er det fedt at bruge min tid på noget, der gør en lillebitte forskel for andre mennesker her i verden."

VIRKSOMHEDER, DER TAGER ANSVAR

Sammen med erhvervslivet opbygger vi stærke partnerskaber i de lokalsamfund, hvor virksomhederne er til stede. På den måde er de med til at sikre innovative løsninger, gode skoler og job for verdens fattigste

DET ER SLUT MED AT ARBEJDE I MARKEN

Han ser ikke ud til at passe ind under den lille skrivepult med sine lange lemmer. Men den tidligere børnearbejder Samuel Asare har det godt i skolen, selvom han er flere år ældre og et helt hoved højere end sine klassekammerater. Den 18-årige unge mand er nemlig meget bevidst om, hvorfor han er her:

”I en moderne verden skal man have en uddannelse for at blive til noget. Jeg kunne se, at de andre på min alder kunne tale engelsk og meget andet, fordi de havde gået i skole. Det ville jeg også gerne lære,” fortæller han.

Faktisk startede Samuel i skole flere gange i løbet af sin barndom, men hver gang droppede han ud.

”Om formiddagen sled jeg i kakao-

plantagen, og om eftermiddagen derhjemme. Jeg var altid udmattet, og min krop gjorde ondt. Derfor fik jeg aldrig lavet mine lektier,” forklarer han.

Forrige år blev Samuels far kontaktet af det lokale råd for børns beskyttelse, der er oprettet som en del af det projekt, som Toms Chokolade støtter i Ghana. Rådet er sammensat af engagerede borgere – forældre og lærere, der oplyser lokalsamfundet om, hvor vigtig skolen er. De fik overbevist Samuels far om, at han var nødt til at prioritere sønnens skolegang.

”Det bedste i skolen er, når jeg ser, hvor glade mine kammerater er, når de leger. Det værste er, når jeg skal hjælpe med at skære græsset ned. Det minder mig om tiden i markerne,” fortæller Samuel Asare.

TOMS

I Ghana har vi netop afsluttet et treårigt samarbejde med Toms Chokolade om at bekæmpe børnearbejde og skabe en bæredygtig chokoladeproduktion. Bønder i 30 lokalsamfund har lært, hvordan de får mere ud af deres landbrug. Og så har vi støttet dem i at udrydde børnearbejde – for eksempel får de lokale i dag en højere pris for deres kakao, hvis børnene kommer i skole. Kvaliteten i undervisningen på de lokale skoler er forbedret, og forældrene er blevet engagerede i at bekæmpe børnearbejde i lokalsamfundet. Og det har virket: Andelen af børnearbejdere er faldet fra 9,8 procent i 2013 til 1,5 procent i slutningen af 2015.

"DET GIVER ARBEJDSGLÆDE AT HJÆLPE BØRN I SKOLE"

BENTE MØLGAARD CSR-chef, Hempel

Hvorfor samarbejder I med Oxfam IBIS?

”Jeg hørte om organisationen første gang til en reception for seks-syv år siden, og derefter tog jeg selv kontakt. I har gennem en årrække vist jer som de bedste i Danmark til uddannelsesarbejdet. I har store kompetencer og meget viden, og de fleste af vores resultater har været ganske fine. Så overordnet set er vi meget tilfredse med samarbejdet.”

Hvad har været den største succes?

”Det har ubetinget været vores projekter i Ghana. Her har vi hjulpet med at få flere tusind børn i landområderne i skole – børn, som ellers aldrig ville have fået en uddannelse. Vi har været med til at bygge 12 skoler, som siden er blevet overdraget

til regeringen og stadig fungerer godt. Det er en kæmpe tilfredsstillelse for os på den måde at have gjort en forskel for så mange mennesker.”

Hvad får Hempel ud af samarbejdet?

”Det er en fantastisk historie at fortælle medarbejderne i Hempel A/S, at frugten af deres hårde arbejde er med til at sende verdens fattigste børn i skole i stedet for bare at lande i lommerne på aktionærerne. På et tidspunkt regnede vi ud, at hver medarbejder på den måde var med til at støtte ni børns uddannelse rundt omkring i verden. Det giver en enorm stolthed og arbejdsglæde for alle.”

HEMPEL

Malingproducenten Hempel vil gerne tage et globalt ansvar, og derfor støtter man igennem Hempel Fonden uddannelse til verdens fattigste. Samarbejdet med Oxfam IBIS begyndte i 2011, hvor Hempel i første omgang støttede to skoler i Mozambique, og det er siden blevet udvidet betragteligt, så Hempel i dag er vores største private samarbejdspartner. I 2015 støttede fonden således forskellige uddannelsesrelaterede Oxfam IBIS-projekter i Mozambique, Sierra Leone, Ghana og Bolivia. Siden 2011 har fonden været med til at give mere end 10.000 børn en kvalitetsuddannelse, som de ellers ikke ville have fået.

LIGHTHOUSE AVIATION GROUP

I slutningen af 2015 indgik Oxfam IBIS et nyt samarbejde med Lighthouse Aviation Group – en relativt nystartet virksomhed, der arbejder med leasing af fly. Firmaet støtter et treårigt projekt i Bolivia, der skal give 640 børn fra Urufolket en kvalitetsuddannelse. På syv skoler skal fattige og udsatte børn og unge have undervisning, både på deres eget sprog og på spansk. Derudover skal 59 lærere efteruddannes i tosproget undervisning. Det er første gang nogensinde, at Lighthouse Aviation Group indgår et CSR-partnerskab.

CLAUS MEYER

Sammen med kokken Claus Meyer har Oxfam IBIS grundlagt Madskolen i Bolivia. Ved at uddanne fattige, primært indianske unge i madhåndværk skaber Madskolen jobs – i 2015 fik 226 unge mennesker således et nimåneders kursus, så de var klædt på til at starte egen virksomhed og forsørge sig selv. Dertil har vi sammen med Claus Meyer grundlagt restaurant Gusto i La Paz, der i dag er en af de allerbedste restauranter i hele Sydamerika. Projektet er med til at højne Bolivias madkultur og fremme lokale råvarer og madtraditioner.

LÆRERSTANDENS BRANDFORSIKRING

I midten af 2016 sluttede et projekt på to af de såkaldt glade skoler i Mozambique, hvor Lærerstandens Brandforsikring var med til at sikre uddannelse af høj kvalitet til i alt 2.830 børn. Lærertræning og forældreinddragelse var nøgleord, og derudover blev der bygget og indrettet et bibliotek og skaffet 800 skolebøger til børnene. Og tallene taler for sig selv: Antallet af elever i tredje klasse med evnen til at fortolke små tekster steg fra 42 procent i april 2014 til 85 procent i oktober året efter.

VI HAR DANMARKS BEFOLKNING I RYGGEN

Digitale underskriftindsamlinger har vist sig som et effektivt redskab i kampen mod fattigdom og ulighed. I det forløbne år har vi afholdt tre store og flere små af slagsen – og opbakningen fra danskerne har været stor

STOP UDANSKHEDEN

Hvornår? September 2015

Hvor? stopudanskheden.nu

Antal underskrifter? 15.000

Mål? Regeringen skal droppe nedskæringen på udviklingsbistanden

Succes? Nej

Med V-regeringens finanslov blev der lagt op til en historisk nedskæring på udviklingsbistanden. Al støtte til Latinamerika blev sløjet, og dansk støtte til uddannelse i verden blev skåret med tre fjerdedele. Samtidig skete nedskæringerne så hurtigt, at man blev nødt til at bryde aftaler med lokale partnere i programlandene.

I Oxfam IBIS så vi nedskæringerne som et opgør med meget af det, vi danskere er kendt for ude i verden. Derfor lancerede vi stopudanskheden.nu, hvor vi bad danskerne hjælpe os med at presse regeringen til at stoppe nedskæringerne. Vi mente – og mener stadig – at det er hul i hovedet at skære på støtten til verdens fattigste midt under en historisk flygtningestrøm. Det gør bare ondt værre.

Trods 15.000 danskeres aktive støtte og stor debat på de sociale medier lykkedes det os som bekendt ikke at få regeringen til at skifte kurs. Som konsekvens måtte vi skære dybt i vores aktiviteter i både Afrika og Latinamerika.

SÆT EN STOPPER FOR SKATTELY

Hvornår? Forår 2016

Hvor? oxfamibis.dk/evenitup

Antal underskrifter? 18.500

Mål? Danmark skal gå forrest i kampen for at udrydde skattely

Succes? Ja

Oxfam IBIS har kæmpet mod skattely i snart et årti. I januar 2016 lancerede vi nye tal om verdens ulighed: Oxfam har regnet sig frem til, at 62 grotesk rige mennesker ejer det samme som den fattigste halvdel af verdens befolkning. Og i april væltede skattely-skeletterne ud af skabene, da Panamapapirerne afslørede massiv omgåelse af skattereglerne.

Begge gange gik vores internationale chef Lars Koch i medierne med budskabet om, at vi aldrig får bugt med ekstrem ulighed i verden, hvis ikke alle betaler deres fair andel af skatten. Samtidig kickstartede hele Oxfam en enorm indsamling af underskrifter, der skulle presse verdens ledere til at forbedre de internationale skatteregler, så der også kan blive råd til skole og sundhed til verdens fattigste. På verdensplan indsamlede vi sammen over 280.000 underskrifter.

Som en udløber af den internationale kampagne tager både OECD og EU initiativ til at stoppe skattefilierier: OECD tager nu udviklingslandene med i indsatsen mod skattely, og EU er kommet med tiltag mod skattely og for at selskaber skal aflægge regnskab land for land, så vi kan se, hvor de flytter overskuddet hen. I Danmark er der bred folkelig opbakning til indsatsen, hvilket også har fået næsten alle partier til at støtte den.

Så selvom der stadig er et stykke vej til mål, kommer vi også i de kommende år til at bruge alle underskrifterne til at minde politikere om, at vi skal have sat en stopper for skattely.

DIN UNDERSKRIFT HAR STOR KRAFT

Selvom underskriftindsamlingen for nogle måske vækker mindelser om en svunden tid, er det faktisk stadig et meget virksomt værktøj i den digitale tidsalder.

“For at få vores ting igennem kan vi ikke klare os udelukkende med gode argumenter og underbyggede analyser. Det eneste, politikerne for alvor har respekt for, er vælgerne. Netop derfor er det så vigtigt, at vi viser, at danskerne bakker op om os og kræver handling,” forklarer kommunikationschef Annelie Abildgaard fra Oxfam IBIS.

Og vi behøver ikke indsamle flere hundrede tusind underskrifter, før de gør indtryk. Et folketingsmandat i Danmark kræver i omegnen af 20.000 stemmer. Så selv om 15.000 underskrifter måske ikke lyder af alverden, kan de gøre en verden til forskel for politikerne.

“Når vi for eksempel overrækker underskrifterne til en minister, ved han eller hun som regel godt, at vi har fat i den lange ende,” siger Annelie Abildgaard.

Derudover viser vores erfaring, at mange mennesker aktivt hjælper med at dele budskabet på de sociale medier, når de har skrevet under. På den måde når vi ud til flere – og vi får mulighed for at engagere endnu flere danskere i kampen mod fattigdom.

“Vi oplever, at en underskrift er et godt afsæt for en snak om, hvordan man kan gøre endnu mere for at presse på i en given sag. Og det er uanset, om snakken foregår på Facebook eller igennem de ansatte i vores callcenter,” siger Annelie Abildgaard.

STIGENDE BETYDNING

Der er meget, der tyder på, at underskriftindsamlinger er ved at få en mere formel betydning i de politiske systemer. Med Lissabontraktaten indførte EU, at man med en million underskrifter fra fire forskellige lande kan tvinge EU-kommissionen og Europaparlamentet til at tage en sag op. Et lignende borgerinitiativforslag har flere gange været rejst i Folketinget. Og så sent som i april 2016 vedtog Københavns Kommune, at man med 5.000 underskrifter og et politisk forslag kan tvinge politikerne til at diskutere det.

“De digitale medier har gjort det nemmere at komme i dialog med magthaverne. Borgerne kræver svar fra deres politikere, når de ikke rykker på vigtige sager. Det ved politikerne godt. Så jeg tror, at vi fremover kommer til at se flere af den slags initiativer, hvor vi som organisation og bevægelse kan hjælpe med at give almindelige mennesker en stemme i det politiske system,” siger kommunikationschef Annelie Abildgaard.

DET ENESTE, POLITIKERNE HAR RESPEKT FOR, ER VÆLGERNE. NETOP DERFOR ER DET SÅ VIGTIGT, AT VI VISER, AT DANSKERNE BAKKER OP OM OS

ANNELIE ABILDGAARD

Kommunikationschef, Oxfam IBIS

FLYGTNINGEBØRN SKAL I SKOLE NU

Hvornår? Maj 2016

Hvor? flygtningebørniskole.dk

Antal underskrifter? 10.400

Mål? Danmark skal prioritere uddannelse til flygtningebørn

Succes? Ja

I foråret øjnede vi en ny chance for at få danskerne til at hjælpe os med at presse regeringen til at prioritere uddannelse til klodens fattigste og mest udsatte. Verdens udenrigsministre skulle mødes til historiens første humanitære topmøde i Istanbul. Vi vidste, at uddannelse blev et nøglemne – for i en tid, hvor historisk mange børn og unge er på flugt, er det afgørende at sikre dem en uddannelse, selvom de er langt væk fra trygge rammer.

Og takket være 10.000 danskeres underskrift lykkedes det os faktisk at få udenrigsminister Kristian Jensen til at støtte oprettelsen af en fond til uddannelse i krisesituationer. Og ikke nok med det: Han lovede også at forsøge at sætte flere penge af til uddannelse blandt verdens fattigste.

Ud over underskrifterne donerede flere tusind danskere også penge til busreklamer, der over fire uger kørte forbi Folketinget med budskabet: Flygtningebørn skal i skole nu! Vi vil fortsætte presset på politikerne og holde udenrigsministeren op på sit løfte.

3 SUCCESER

EN DAGSORDEN ER SAT: Oxfam IBIS har afholdt seks workshops og to konferencer i København og London, hvor skattechefer fra nogle af Danmarks største multinationale selskaber og erhvervsorganisationer var med. Alle deltagere var meget engagerede i debatten, og de ville gerne forpligte sig til at mødes igen. Det er i sig selv en stor landvinding, da det for få år siden slet ikke var noget, erhvervslivet diskuterede med offentligheden.

UDVIKLINGSBANKER: Den hollandske udviklingsbank FMO har i konsultation med Oxfam IBIS udviklet et skatteværktøj, som de bruger til at undersøge virksomheder, der søger om støtte til at investere i udviklingslandene. FMO har i årevis målt virksomhedernes miljømæssige og sociale aftryk i de lande, de opererer i – men det er nyt, at de også systematisk kigger på skatten. Flere andre udviklingsbanker, herunder danske IFU, er gået i gang med at kigge på skattespørgsmålet, og vi er i dialog med Verdensbanken om det samme. Det er helt afgørende at få udviklingsbankerne med på vognen, da de finansierer mange af de virksomheder, der opererer i ulandene.

FN-PRINCIPPER: Oxfam IBIS har løbende været i kontakt med FN's Global Compact-organ – det er dem, der fastlægger de principper, som verdens førende virksomheder gerne vil leve op til for at vise, at de opfører sig ansvarligt. Vi arbejder for, at Global Compact skal tage 'ansvarlig skat' med i deres principper. I 2016 afholdt de to webinarer om emnet, hvor de blandt andet brugte en rapport som kilde, som Oxfam har lavet sammen med nogle af vores ngo-kollegaer. Det er et kæmpestort skridt på vejen.

ERHVERVSLIVET SKAL OVER PÅ VORES HOLD

Skattely er et gigantisk problem for udviklingslandene. Men hvordan får vi firmaerne til at betale deres skat med glæde? Det spørgsmål har vi stillet nogle af Danmarks største virksomheder gennem The Tax Dialogue – et nytænkende initiativ, der virkelig rykker

HVAD ER DET?

Vi samler skatte- og CSR-cheferne for nogle af Danmarks største virksomheder til workshops og konferencer. Her diskuterer vi fair og ansvarlig skat – for eksempel har vi talt om gennemsigtighed, skatterabatter og skattely. På den måde bliver vi klogere på virksomhedernes udfordringer, og de får en chance for at forstå vores syn på sagen. Projektet startede i 2014 og slutter i begyndelsen af 2017, og vi er lykkedes med at få nogle af landets helt tunge virksomheder, som for eksempel Maersk, til at være med.

HVORFOR GØR VI DET?

Hvert år forsvinder der milliarder af dollars fra udviklingslandene, fordi multinationale selskaber, der for eksempel driver miner eller udvinder olie, stort set ikke betaler skat – enten fordi de bruger skattely, eller fordi de med lovlige metoder kanalisere pengene andre steder hen. Disse penge kunne været gået til skoler, hospitaler og andre livsfornødenheder i de fattige lande. Ved at gå i dialog med virksomhederne tager vi første skridt til at finde løsninger, som både erhvervslivet og de fattige landes befolkninger kan være tilfredse med. Skat må ikke være sådan en hemmelig ting, der bliver gemt væk – det skal være noget, man er stolt af at betale og viser frem på samme måde som ens miljømæssige og sociale profil. Kun sådan kan vi holde politikerne til ansvar for, om lovene på området nu også virker efter hensigten.

KAN DET VIRKELIG BETALE SIG?

Der er allerede sket meget, siden Oxfam IBIS begyndte at arbejde med ansvarlig skat. Så vi tror på, at verden ser helt anderledes ud på det her område om ti år; til den tid vil det være umuligt for en virksomhed at retfærdiggøre skattefifleri, både over for sig selv og over for omverdenen. Og dem, der ikke fifler, vil stå stolt frem og vise det!

Dialog er vejen frem. Der er en vis mistillid til multinationale selskabers skattepraksis – ikke mindst fordi skat er svært både at forstå og forklare. Der opstår for nemt misforståelser om for eksempel skattely og skatterabatter, hvis man ikke forklarer sig. Derfor har vi valgt at være med til at oplyse debatten og deltage i The Tax Dialogue.

ANNETTE STUBE

Head of Group Sustainability,
Maersk Group

DANSKE BØRN HAR LÆRT OM BURKINA FASO

Hele Verden i Skole-kampagnen var igen i år en stor succes, der engagerede 175.000 danske skoleelever i vilkårene for verdens fattigste børn

To ud af tre danske folkeskoler havde i foråret Oxfam IBIS' LæseRaket på skole-skemaet. 175.904 børn havde bogen mellem hænderne – og 8.497 lærere brugte materialet i deres undervisning.

Det er de imponerende tal, der står tilbage, efter at dette års Hele Verden i Skole-kampagne er afsluttet. Og det er bestået, hvis man spørger kampagnekoordinator Heidi Brehm.

"Lærernes tilbagemelding er, at LæseRaketten er en fast del af deres årsplan. Den er med til at gøre fremtidens borgere interesseret i globale forhold," påpeger hun.

Oxfam IBIS har udgivet LæseRaketten hvert år siden 2004. Bogen er en blanding af portrætter af børn i ulandene og skønlitterære historier – i år handlede den om Burkina Faso. Den er en del af Hele Verden i Skole, som igen er en del af den internationale Global Campaign for Education.

NÆSTEN EN MILLION TIL BURKINA FASO

Efter at have lært om Burkina Faso har 623 klasser samlet ind til uddannelse i landet. De fleste solgte lodsedler, men nogle fandt på andre sjove indsamlinger som stoleleg i ældreklubben eller salg af digtsamlinger. I alt samlede børnene 957.245 kroner ind,

hvilket er det højeste beløb i mange år.

"Det er jo vildt mange penge! Vi har regnet ud, at det koster 400 kroner at sende et barn i Burkina Faso i skole i et år, så en lille million kan virkelig gøre meget," siger fundraiser Bertil Suadican fra Oxfam IBIS.

Pengene er med til at sende en masse børn i skole, lærere får efteruddannelse, forældre bliver inddraget, og skoler får nye materialer. Dermed har de danske elever hjulpet børn i Burkina Faso til at få en god uddannelse, som lokalsamfundet støtter.

PRES PÅ STATSMINISTEREN

4. maj 2016 dukkede 800 danske skoleelever op på Christiansborg Slotsplads til Hele Verden i Skoles Aktionsdag. Målet var at lægge pres på statsminister Lars Løkke Rasmussen for at få ham til at arbejde for at sende alle verdens børn i skole.

Det var fjerde år, at Danmarks statsminister var med på Aktionsdagen. Her kunne han med egne øjne konstatere, hvor engagerede de danske børn er i sagen. Og i sin tale lovede han at arbejde for sagen.

"Takket være den store opbakning fra de mange danske skoleelever kan vi nu holde statsministeren op på sit løfte," siger kampagnekoordinator Heidi Brehm.

VEDBÆK-ELEVER ER VILDE MED AT HJÆLPE

ZANA HOLSEY GRAMKOW

Lærer på Vedbæk Skole, hvor 0.-5. klasse har brugt LæseRaketten og samlet ind til Burkina Faso

Hvorfor er din skole med?

"LæseRaketten og den tilhørende film er rigtig gode – I kan virkelig finde ud af at formidle den glæde og leg, der også er hos børn i fattige lande, så det ikke kun handler om armod, men bliver vedkommende for vores elever. Det giver børnene et globalt perspektiv, som ellers let kommer til at mangle. Og så er undervisningsmaterialet intet mindre end fantastisk for os lærere at arbejde med!"

Hvorfor er I med til at samle ind?

"Vi har opdaget, at børnene har en umiddelbar glæde ved at hjælpe. De bliver helt vilde, når de hører, at de kan hjælpe børn i andre lande i skole ved at bage boller eller sælge lodsedler – og de går op i det med liv og sjæl. Det er en god grundegenskab at udvikle hos dem; de lærer at spørge, hvad de kan give andre, i stedet for kun at gå op i, hvad de selv får ud af at gøre ting."

DE REGIONALE PROGRAMMER

Nogle gange skal man krydse grænser for at skabe de største forandringer. Derfor har vi oprettet tre tværgående programmer, som skaber løsninger på tværs – her er et uddrag af højdepunkterne fra 2015

MOD FATTIGDOM I AFRIKA

Det regionale program Africa Against Poverty (AAP) arbejder på at mindske ulighed og fattigdom på tværs af Afrika – med særligt fokus på råstofindustri, skat og klima

BORGERRETTIGHEDER EFTER EBOLA: Sierra Leones to største mineselskaber gik konkurs efter ebolaen, og jagttagere frygtede, at magthaverne ville glemme alt om menneskerettigheder i iveren efter at trække nye investeringer til den trængte økonomi. Gennem AAP har Oxfam IBIS kæmpet for at styrke befolkningens rettigheder. Det er helt centralt for befolkningen i Sierra Leone, som er afhængig af at få del i overskuddet fra mineraler som jern og diamanter. Arbejdet her kan blive en metode, som kan kopieres i andre lande, og Verdensbanken følger processen med interesse.

PROTESTMEGAFON MOD SKATTESNYD: Aggressiv skatteplanlægning i udvindingsindustrien er en kæmpe udfordring i Afrika. Oxfam IBIS har i årevis kæmpet for mere gennemsigtighed, og nu begynder vi at se resultater: Vi får adgang til at se, hvor meget selskaberne betaler i skat i de forskellige lande. Sammen med partnere har vi udarbejdet en økonomisk model, der afslører, om landenes

skatteaftaler med mineselskaberne er i orden, og hvor eventuelle smuthuller findes. Med modellen kan vi komme med meget præcise anbefalinger til politikere og embedsmænd, der er svære for dem at overhøre. I fremtiden kan det betyde millioner – og måske endda milliarder – af kroner i ekstra skatteindtægter for landene. Penge, som kan bruges på uddannelse og sundhed.

OMTALE SIKRER OLIEKONTROL: Ghana bliver ofte fremhævet som foregangsland i Afrika med hensyn til fordeling af olieindtægter. Den uafhængige institution PIAC skal beskytte olieressourcerne mod misbrug og korruption. Sammen med en lokal partner fandt Oxfam IBIS imidlertid ud af, at PIAC ikke fik tilført penge i finansloven. Via omtale i medierne og på en stor konference og gennem dialog med politikerne blev det ændret. I dag har PIAC derfor tilstrækkeligt med midler til at overvåge, at Ghanas befolkning får gavn af indtægterne fra olien.

UDDANNELSE SOM GLOBALT VÅBEN

Education Against Poverty and Inequality (EAPI) er sat i verden for at styrke kampen for kvalitetsuddannelse i Latinamerika og Afrika. Det forholdsvis nye program opnåede gode resulater i 2015

NYT VERDENSMÅL: I september 2015 vedtog FN's generalforsamling nye verdensmål frem mod 2030. Vores partnerorganisation Den Globale Kampagne for Uddannelse, som vi blandt andet støtter gennem penge til sekretariatet, arbejdede intenst for et selvstændigt mål om kvalitetsuddannelse til alle. Man afholdt møder og udførte informations- og lobbyarbejde. Den Globale Kampagne for Uddannelse kan derfor tage en stor del af æren for, at vi nu har et selvstændigt mål om kvalitetsuddannelse, som regeringer i hele verden har forpligtiget sig til at opfylde inden 2030.

PENGE TIL UDDANNELSE: For at få den danske regering til at give et bidrag, vi kan være bekendt, til Den Globale Uddannelsesfond, startede vi en massiv mediekampagne. Det førte til fem analyser i danske aviser, 12 interview i radio og fjernsyn, dialogmøder med Udenrigsministeriet og to offentlige møder. Den massive omtale gav pote. I juni 2015 forpligtigede den danske regering sig til et bidrag til Den Globale Uddannelsesfond på 400 millioner kroner årligt over de næste tre år. En stor sejr for EAPI – også selvom den nytilkomne regering skar i bidraget senere på året.

UTRADITIONELT SAMARBEJDE: Ghanas skatteindtægter fra olieindustrien investeres normalt i andre nøglesektorer. For at kortlægge, hvor meget der går til uddannelse, indgik to af Oxfam IBIS' partnere fra forskellige sektorer et utraditionelt samarbejde. De lavede en fælles analyse af oliepengene, og ved at kombinere kompetencer fra udvindingsindustri og uddannelse kunne de to organisationer lægge et stort pres på regeringen. Resultatet var til at tage at føle på: I 2014 gik 11,4 procent af olieindtægterne til uddannelsessektoren. I 2015 var tallet helt oppe på 45 procent.

William Vest-Lillesøe

RETTIGHEDER I LATINAMERIKA

Latin America Against Poverty and Inequality (LAPI) har særligt fokus på udvindingsindustri og oprindelige folks rettigheder

SUCCEFULD SKATTEKAMPAGNE: I 2015 lancerede vi den storstilede kampagne Fair Beskatning af Multinationale Selskaber. Den blev skudt i gang i ti latinamerikanske lande som en del af den globale #TaxJustice-bevægelse. Kampagnen var med til at gøre kontinentets befolkninger bevidste om multinationale selskabers skattefiflerier. Via oplysning og lobbyarbejde blev der lagt pres på regeringerne, og det lykkedes at involvere flere nationale myndigheder aktivt i kampagnen. Det sidste er uhyre vigtigt for at sikre, at landene geares til at beskatte udvinding af naturressourcer.

MILLIONER TIL INDIANSKE FOLK: De indianske landsbyer omkring Perus vigtigste oliekoncession har i årtier været truet på livet af olieforurening. Det giver enorme sundhedsproblemer, og de internationale konventioner er blevet overtrådt. I 2015 støttede Oxfam IBIS den indianske organisation FECONACO i at forhandle en ny aftale med rege-

ringen. Det mislykkedes, og derfor mobiliserede FECONACO og andre organisationer beboerne i en frede- delig blokade af olieboringerne i 15 dage. Resultatet blev en historisk aftale mellem Perus regering og de indianske organisationer. Fremover skal 0,75 procent af olieindtægterne investeres lokalt – næste år svarer det til 27 millioner euro. Derudover skal de forurenede områder renses, og sundhedsforholdene i de indianske samfund undersøges.

STOR INTERESSE I DANMARK: I 2015 lancerede vi Latin Dinamarca Social Club. Initiativet samler Oxfam IBIS' arbejde med Latinamerika og sætter retningen for vores arbejde med frivillige, medlemmer og andre Latinamerikainteresserede i Danmark. I slutningen af året var vi oppe på 3.000 modtagere af nyhedsbrevet LatinamerikaNyt, og alene i anden halvdel af året var vi gennem arrangementer, sociale medier og kampagner i kontakt med 18.000 danskere.

BERETNING

Resultaterne af Oxfam IBIS' indsats i 2015 er tilfredsstillende. På næsten alle områder er fremdriften mod de strategiske mål forud for planen – og det på trods af, at det var et år med betydelige udfordringer både ude og hjemme.

2015 fik en vanskelig opstart i de tidligere ebolaramte lande Sierra Leone og Liberia. Der var borgerkrigs-lignende tilstande i Sydsudan, intern konflikt og uro i Burkina Faso, et indsnæveret råderum for civilsamfundet i både Nicaragua, Mozambique og Sierra Leone – og ikke mindst nedskæringer i den danske udviklingsbistand, hvilket medførte en reduktion af Oxfam IBIS' rammebevilling fra Danida med 28 procent. Sidstnævnte betød en række afskedigelser på hovedkontoret og reduktion i budgetterne i mange lande, der igen førte til ændringer i programmer og planlagte aktiviteter og afskedigelser af medarbejdere ude i verden. Det har tvunget os til at foretage en række skarpe prioriteringer, blandt andet at klima ikke længere er et prioriteret arbejdsområde for Oxfam IBIS.

Det globale uddannelsesprogram viste gode resultater i sin indledende fase. Det lykkedes at inddrage partnere på mange niveauer i den globale kamp for kvalitetsuddannelse til alle, og på den måde var vi med til at sikre, at FN's nye verdensmål fik et særskilt mål om uddannelse til alle.

De to regionale programmer for Latinamerika og Afrika leverede en koordineret indsats for at sætte skat på olie og mineraler på dagsordenen for finansiering af global udvikling. Og særligt i Latinamerika var programmerne med til at forsvare lokal-samfunds rettigheder, når de stod over for store infrastruktur- og udvindingsprojekter.

Analysen af Oxfam og de medfølgende muligheder for at styrke arbejdet for verdens fattigste trak mange ressourcer. Samtidig viste samarbejdet allerede i 2015, at det på mange måder vil styrke og effektivisere vores arbejde. Vi arbejdede tæt sammen med Oxfam omkring fundraising, kampagner og policy, og i en række tilfælde også programarbejde. De første erfaringer var meget positive, hvilket også betød, at IBIS' generalforsamling i 2015 besluttede at blive en del af Oxfam.

Oxfam IBIS var med til at fremme FN's nye verdensmål – som tidligere nævnt spillede vi en vigtig rolle i tilblivelsen af det selvstændige verdensmål for kvalitetsuddannelse til alle. Væsentligt i forhold til uddannelse var også vores arbejde med sikre en højere grad af pigers og kvinders deltagelse i skoleråd og -styring. Derudover var vi også med til at fremme ansvarlig skat som en vigtig finansieringskilde for de globale mål.

Engagementet i Danmark var stærkt i 2015. Hele Verden i Skolekampagnen engagerede 175.000 danske skoleelever i børns vilkår i ulandene. Og kampagnen for retfærdig skat havde stor succes, ikke mindst gennem The Tax Dialogue-projektet, hvor vi var i dialog med en række af Danmarks største selskaber, investorer og andre interessenter om ansvarlig skat.

Oxfam IBIS nåede via medier og kampagner længere ud end tidligere. Vi kom i dialog med flere danskere, og vi engagerede flere i vores kampagner. Sammen med resten af Oxfam gennemførte vi en stor ulighedskampagne. Her var vi for alvor med til at ændre danskernes syn på, hvad ansvarlig skat er, og gøre det mere illegitimt at undvige skat for selskaber og superrige mennesker.

ÅRETS ØKONOMISKE RESULTAT

2015 var præget af det faktum, at Oxfam IBIS i midten af året konstaterede et akkumuleret merforbrug over perioden 2010-2014 – særligt på Danidarammen, men også på andre projekter. Det løber op i 16,2 millioner kroner på Danidarammen. Merforbruget er forudfinansieret af Oxfam IBIS' egenkapital. Pengene er løbende lagt til vores normale programindsats og har derfor bidraget til flere aktiviteter inden for vores overordnede målsætning. I midten af 2015 blev der implementeret en række tiltag, der stoppede merforbruget.

Det akkumulerede merforbrug blev i løbet af 2016 delvis reduceret ved hjælp af Danidas regler for overførsel fra et år til et andet. Det betyder desværre, at der er færre midler til aktiviteter i 2016.

Konsekvensen var, at Oxfam IBIS ved udgangen af 2015 havde en egenkapital på 2,4 millioner kroner. Ved udgangen af 2016 forudser vi ved hjælp af besparelser at nå op på en egenkapital på

4,7 millioner kroner. Dette er absolut minimum i en organisation af Oxfam IBIS' størrelse, og der er fuldt fokus på at reetablere egenkapitalen i de kommende år.

2015 var også præget af nedskæringerne i udviklingsbistanden. Organisationen blev skåret med 36 millioner kroner med to måneders varsel pr. 1. januar 2016. Denne pludselige opbremsning havde store konsekvenser for økonomien og programindsatsen. På trods af dette blev årets økonomiske resultat et tilfredsstillende overskud på 838.000 kroner, hvilket er over det budgetterede overskud på 380.000 kroner.

Indtægten fra individuelle bidragsydere steg i 2015, og det er sammen med privat fundraising fra virksomheder og fonde et klart fokusområde.

I 2016 forventer vi et større overskud på 1,3 millioner kroner baseret på styrket økonomi i projekterne, stærk omkostningskontrol og en forstærket indsats på fundraisingområdet.

Med venlig hilsen

OLE MØSE

Administrationschef, Oxfam IBIS

Viggo Degnbol, William Vest-Lillesø

Resultatopgørelse
for perioden
1/1-31/12 2015

(alle beløb er i 1.000 kroner)

Indtægter	2015	2014
Danidarammebevilling	127.810	127.535
Øvrige institutionelle donorer	79.320	87.920
Private midler	13.262	16.329
Andre driftstilskud	795	464
Indtægter i alt	221.187	232.248
Omkostninger		
Udviklingsaktiviteter	174.553	188.347
Humanitær indsats	7.864	8.728
Kampagner og advocacy	20.622	16.948
Projekt- og programaktiviteter i alt	203.222	214.023
Tab og hensættelser på projekter	138	(278)
Innovation	175	2.075
Øvrige omkostninger	16.813	16.221
Omkostninger i alt	220.349	232.041
Årets resultat +/-	838	207

Balance pr.
31/12 2015

(alle beløb er i 1.000 kroner)

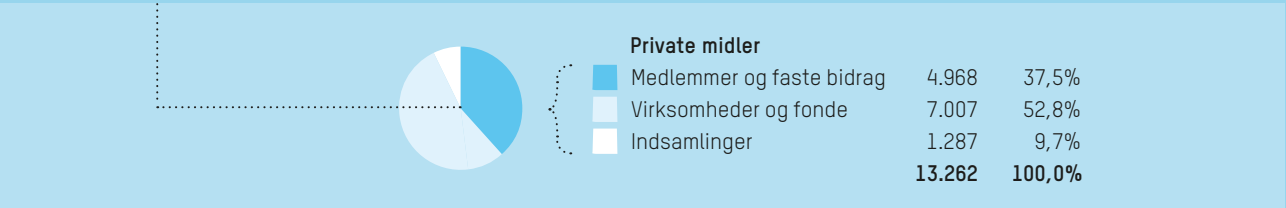
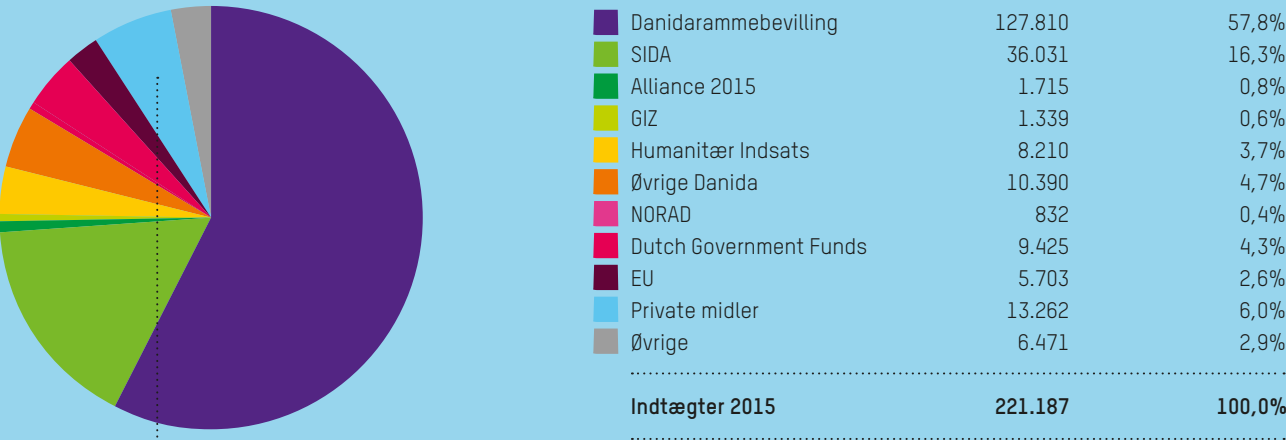
Aktiver		
Anlægsaktiver og deposita	2.645	3.005
Omsætningsaktiver		
(tilgodehavender og likvider)	60.195	62.342
Aktiver i alt	62.840	65.347
Passiver		
Egenkapital pr. 31/12 2015	2.442	12.985
<i>Kortfristede gældsforpligtelser</i>		
Ubrugte donormidler	44.891	38.819
Fratrædelsesgodtgørelse	3.256	4.858
Anden gæld	12.251	8.685
Passiver i alt	62.840	65.347

Antal medlemmer og støtter ultimo 2015: 10.086

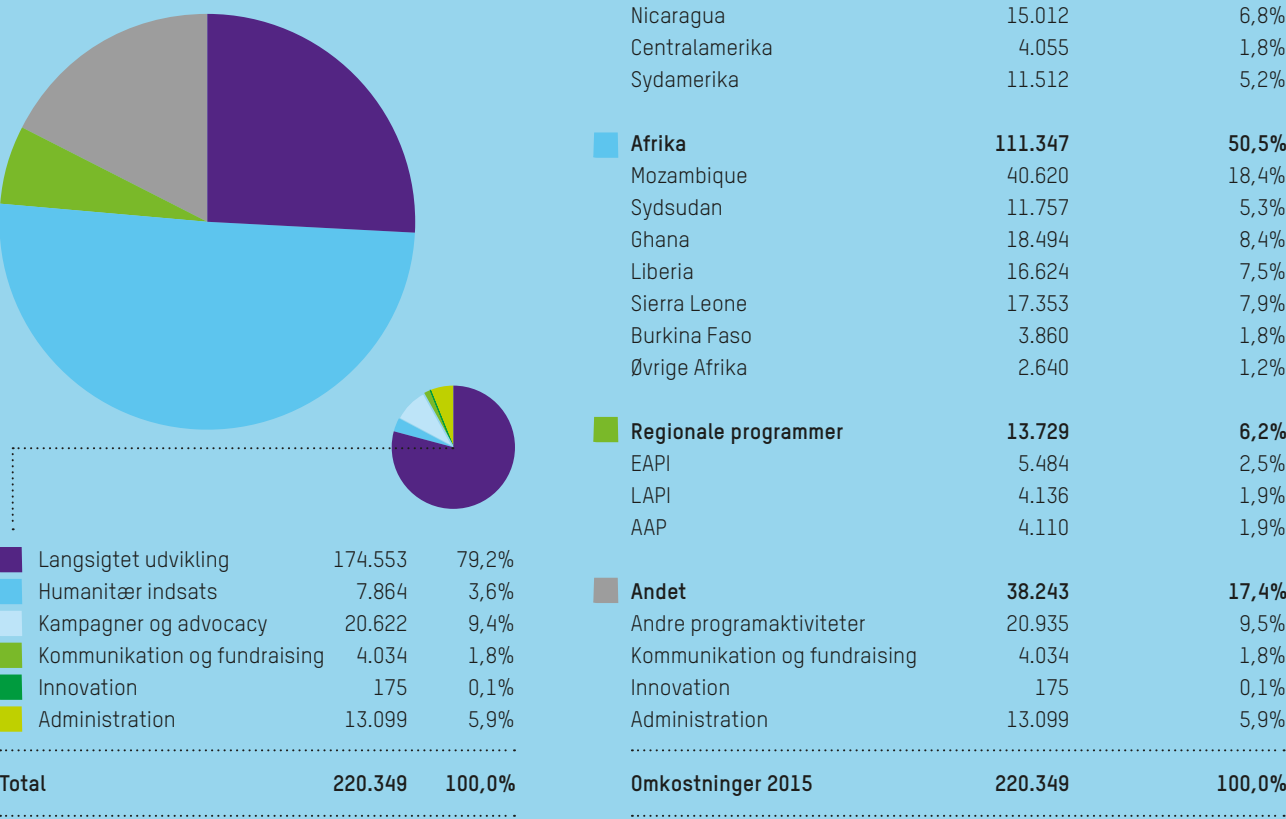
Udgifter til administration i 2015: 7,60 %

Administration uden kommunikation og fundraising: 5,90 %

Her kommer pengene fra

Sådan bruger Oxfam IBIS pengene

TAK FOR DIN STØTTE!

Kære frivillige, medlemmer, støttemedlemmer, virksomheder, fonde – og alle andre, som har hjulpet Oxfam IBIS i år. Jeres arbejde, donationer, underskrifter og støtte har gjort en uvurderlig forskel i kampen mod fattigdom. Vi ses til næste år!

OXFAM
IBIS